

OBSAH

TRANSLATOR benevolo lectori 6

Urozeným panuom, panu Štefanovi Jiřímu z Šternberka, na Postoloprtech, Ratajích hraženejch a Vodolicích, JMC radě Koruny české německých lén hejtmanu, *praesidentu* zřízené komory v Království českém a *directoru* nad sbírkami zemskými 7

panu Adamovi mladšímu z Valdštejna, na Hrádku nad Sázavou a Lovosicích, Jeho Milosti Císařské radě a komorníku etc. 8

panu Krystofovi, svobodnému pánu z Sebužína, na Břežanech, Chotouni a Nové Libni, nejvyššímu mincmejistru Království českého etc. 9

urozeným a statečným rytířům panu Kašparovi Kaplíři z Sulevic, na Milčíně a Neustupově etc. 10

panu Šťastnému Mošovskému z Moravčina, rytíři svatého Jana Hierozolimitánského, *commendatoru* v Kladsku, Lemberku, Goldperku a Firštenfeldu, hejtmanu Hradu pražského 11

panu Melicharovi z Rechmberku na Oslavě etc. 12

panu Jakubovi Menšíkovi z Menštejna, na N. purkrabi Hradu pražského etc. 13

Jeho Milosti Císařské pána, pána nás všech nejmilostivějšího, panům, radám zřízené komory v Království českém, Jich Milostem panům a patronům svým milostivým a laskavě příznivým 14

Epistola dedicatoria 15

In Theatrum seu Speculum mundi minoris, e Latino in Bohemicum translatum a D. Nathanaele Vodniansky de Uraczow, ad rationes redituum in regno Bohemiae munus gerente, epigramma Henrici Clingerii de Abieto, etc. 45

Ad lectorem Theatri mundi minoris ex Latina in linguam Bohemicam a Nathanaele Wodniansky de Uraczow conversi 47

In praefationem authoris quinque Theatra describentis epigramma 48

In Theatrum microcosmi Latino Bohemicum Pauli a Gizbice epigramma extemporale prid. non. Ianuar. anno Chrstl Del hoMlns, decantantum 49

Insigne authoris Bohemici Theatri Nathanaelis Wodniansky de Uraczow 50

Aby dobrotivý čtenář 51

Širokého placu neb Zrcadla světa kniha první 53

Závěrek 79

Širokého placu neb Zrcadla světa kniha druhá 80

I *Nautarum miseriae et pericula*. První bída, marinářův a plavcův 97

II *Agriculturarum aerumnae et calamitates*. Voráčův a sedlákův bída a mizerie 98

III *Mercatorum labores et fraudes*. Třetí bída, z kupeckých obchodův a podvodův 104

IV *Miseria militiae*. Čtvrtá bída, z života vojenského pocházející 109

V *Miseria ex vita aulica*. Pátá bída a neřest, z života dvořského 117

VI *Monarcharum et principum miseria*. Šestá bída a žalost, při povolání mocnářův světa tohoto 121

VII *Romanorum pontificum aerumnae*. Sedmá bída, biskupův i jiných osob v povolání duchovním postavených 128

VIII *Miseria magistratus civilis*. Osmá bída a trápení, vrchnosti světské 135

- IX *Encomium coniugii, ex quo mox eius declarabuntur miseriae*. Pochvala stavu manželského s jeho bídami a neřestmi **140**
- Širokého placu neb Zrcadla světa kniha třetí
- X *Miseria hominum ex religionum diversitate*. Desátá bída lidská, pocházející z roztržitosti náboženství křesťanského **146**
- XI *Miseria hominum e peste, tam, olim quam hodie*. Jedenáctá bída lidská, z nakažení morního, jak předešlejších, tak nynějších časův **149**
- XII *Miseria hominum ex fame*. Dvanáctá bída lidská, z hladu pocházející **155**
- XIII *Miseria ex morborum diversitate*. Třináctá bída lidská, z rozličných nemocí pocházející **165**
- XIV *Miseria ex varia inventione toxicorum*. Čtrnáctá bída, pocházející z rozličného trávení jedni druhých **168**
- XV *Miseria et incommoda ex quattuor elementis*. Patnáctá bída lidská, ze čtyř živlův zemských **171**
- XVI *Miseria humana ex morbis spiritus*. Šestnáctá bída lidská, z nedostatkův na mysli i rozumu porušených **178**
- XVII *Miseria ex senectute*. Sedmnáctá bída člověka, z šedin a sešlosti věku pocházející **194**
- XVIII *Miseria mortis*. Osmnáctá bída, z smrti časné **196**
- XIX *Postrema miseria omnium mundi miseriarum, iudicii divini tribunalis*. Devatenáctá a poslední bída, nade všechny bídy světa tohoto nejbídnější, kteráž všechny bezbožný při posledním a veřejném soudu Syna Božího věčně věkoma obklíčí **200**
- Závěrek **206**
- Slovníček **208**
- Vysvětlivky **219**
- Ediční poznámka **257**
- Hana Bočková: *Theatrum mundi minoris* jako svědectví o člověku na sklonku jedné epochy **265**
- Obsah **293**